

PINNGORTITALERIFFIK

GREENLAND INSTITUTE OF NATURAL RESOURCES
GRØNLANDS NATURINSTITUT

P.O.BOX 570
DK-3900 NUUK
GREENLAND

PHONE (+299) 36 12 00
FAX (+299) 36 12 12
WEB WWW.NATUR.GL

Biologit siunnersuinerisa eqikkarneqarnera

24. november 06

20.00 –11/2006

Pineqartoq: Kitaata Tunullu imartaanni 2007-imi raajartassiisutigineqarsinnaasut aammalu Kitaata imartaanni saattuartassiisutigineqarsinnaasut pillugit biologit siunnersuutaat.

Matumuuna Naalakkersuisunut ilisimatitsissutitut nassiunneqarpoq Kitaata Tunullu imartaanni raajartassiisutigineqarsinnaasut aammalu Kitaata imartaanni saattuartassiisutigineqarsinnaasut pillugit biologit siunnersuutaat. Raajat pillugit siunnersuinerup imarisai suliarineqarput NAFO-mi kingullermik ataatsimiittoqarmat 26. oktober–3. november 2005-ip tungaanut, Københavnimi.

Raajat pillugit eqikkaaneq

Kitaata Tunullu imartaanni raajarniarnissamut siunnersuutit ataatsimut isigalugit siornarnit allannguuteqangaanngillat, tassa imaallutik: Kitaani 130.000 tonsit aammalu Tunumi 12.400 tonsit.

Kitaani raajat 1990-ikkut naajartorneranniit amerleriarsimaqaat taavalu 2003-ip 2006-illu akornat amerlanerpaaffigisimallugu. Tunup raajaqassusia aalaakaavoq.

Kitaani raajarniarneq pillugu sirona siunnersuinermi oqaatigineqarpoq ”raajaqassusia 2006-ip kingorna appariaateqarumaartoq naatsorsuutigineqarmat”. Naatsorsuutigineqareersutut raajat ikiliartulersimanagerat kisitsisitigut uuttuusiat paasisstissallu 2007-imut tunngasut takutippaat.

Oqaatiginngitsoortariaqanngilaq raajat ukiuni aggersuni ikiliartorallarnissaat naatsorsuutigisariaqarmat. Ikilissanganinneqarneranut ilaatigut pissutaasut tassaapput ukioqatigiiat takkussortut (raajaqqat raajarniarnermi pisaasalerumaarsinnaasussat) ikittuinnaat nalunaarsorneqarnikummata, ilaatigullu ukiuni aggersuni saarulliit amerleriassanganinneqarmata (saarulliit raajartortuugamik). Sumiiffinni allanit ilisimavarput raajaqassusia ukialunnguit ingerlanerinnaani annertuumik allannguuteqarsinnaasartoq, assersuutigalugu Barentshavet-imi, tassani raajaqassusia 1998-imiit 2001-imut, ukiut sisamat ingerlanerinnaani, affaannanngornikummat.

Taamaattumik Pinngortitaleriffiup innersuusstigiumavaa raajarniartarneq pillugu iliuusissanut pilersarusiortoqassasoq pisariaqarpallu aamma saarullinniartalerumaarnissamut, tamatumani raajaqassutsip saarulleqassutsillu assigiinngitsutigut allanngorarfiusinnaanerit aallaavigalugu.

Saattuut pillugit eqikkaaneq

Saattuut aqunneqarneranni aalajangersimasumik anguniagassiortoqarsimanngikkaluartoq taamaattoq 2004-imiilli Pinngortitaleriffip siunnersuisarnerani saattuut ikiliartuinnarnerata unikaallatsinneqarnissaa siunertarineqartarpoq. 2007-imi pisassatut siunnersuutigineqartut siornatut iinnarput. Erseqqissarneqassaaq saaattuut tamaginni suli ikittuinnaammata naallu ikiliartornerat unikaallatsinneqarsimagaluartoq qanittukut amerlinissaat ilimananngimmat. Amerliartortikkusunneqarpata amerlanerusunillu pisaqarfigineqartalissappata taava amerliartoqqinnissaannut periarfissikkumallugit pisat suli ikilineqartariaqarput. Tabelimi tulliuuttumi sumiiffinni aqutsivinni assigiinngitsuni pisassatut siunnersuutit takuneqarsinnaapput, paasissutissanilu ilanngussani sumiiffinni ataasiakkaani pissutsit sukumiinerusumik nassuiarneqarput.

Ukiuni kingullerni Sisimiut avataanni saattuarniarneq matoqqatinneqarpoq. Aalisarnerup annikillisinneqarsimanerata saattuanut iluaqutaanera 2006-imi misissuinerit takutippaat. Tassalu takuneqarsinnaavoq saattuut pinngorartut amerleriatsiarsimanerat, kiisalu qituttunik nutaanillu qaleraallit 68%-inut ikilisanerata (2003 aamma 2004-imi 90% tikillugu amerlassuseqartarsimagaluarlutik). Saattuut suli ikittuinnaagallarnissaat ilimagineqarpoq taamaammallu tamatuma 2007-imi suli saattuarniarfigeqqusaannginnissaa Pinngortitaleriffiup siunnersuutigaa.

Malugeqqarput piffissaq saattuarniarfik aqutsivinni tamani martsip naanerani juulip qeqqanut ingerlasassasoq Pinngortitaleriffimmiit kaammattuutaamat. Piffissamik saattuarniarfiusumik aalajangiinikkut pinngorartoqarnissaa ilaatigut qularnaarneqassaaq, ilaatigullu eqqaaginnartarneq toqusoortarnerlu annikillineqassapput taamalu pisuussutit atorluarneqarnerulissallutik.

Oqaatigisinnaavarputtaaq Pinngortitaleriffik kattuffinnut tusagassiorfinnullu ilisimatitsiffiusumik sapinngisamik piaartumik ataatsimiititsilersaarmat. Tusagassiorfinnut nalunaarut sapaatit akunnerisa 47-ianniit Pinngortitaleriffiup nittartagaani kalaallisut qallunaatullu atuarneqarsinnaalerumaarpoq, tassa uani: www.natur.gl

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Helle Siegstad

2007-imi aqutsivinni ataasiakkaani pisassatut siunnersuutit

	Siunnersuineq 2007		Pisat (tons) 2005	
	Sinerissap qanittuani	Avataani	Sinerissap qanittuani	Avataani
Disko Bugt	1.800	130	1.364	135
Sisimiut	350	Matoqqaannassa aq	790	335
Maniitsoq	Siunnersuisoqanngilaq	Matoqqaannassa aq	59	14
Nuuk-Paamiut	700	1.600	256	2.039
Siunnersuineq/Pisat	2.850	1.730	2.469	2.523